

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

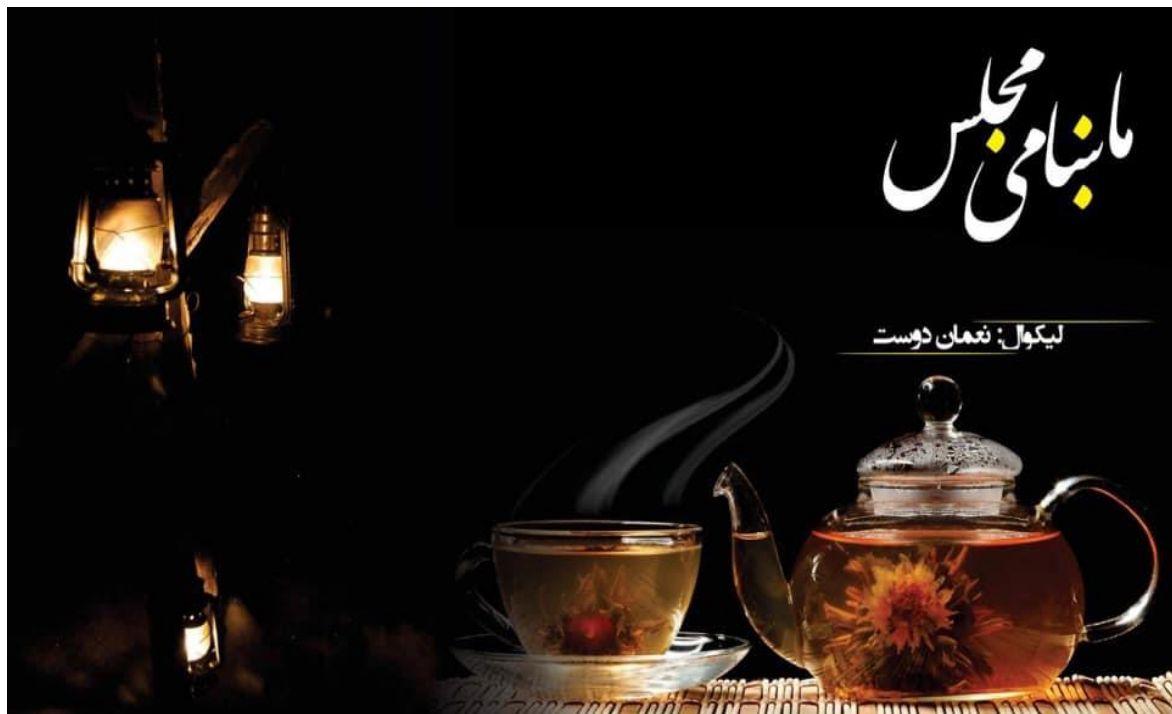
۲۰۲۲/۰۱/۰۱

پوهندوی آصف بهاند

نعمان دوست او «مانبامی مجلس» یې

(د کوربه او میلیمه د زره خواله)

لومړۍ برخه

د نعمان دوست د «مانبامی مجلس» بنداري لیکنه، د ده د انتقادي - اصلاحي لیکنو هغه لړۍ ده چې په دې ورسټیو کې، د برېښنایي میډیا پر پاڼو راښکاره شوه او له هماغه پیل نه یې بېشمېره مینوال او لوستونکي پیدا کړل. د ده د لیکنو دا لړۍ لکه د استاد عبدالرؤف بېنوا «د زره خواله» د انتقادي - اصلاحي لیکنو داسې ټولگه ده چې په ټولنه کې د روان ټولنیز - سیاسي ژوند بېلابېل اړخونه راسپړي، نیمگړتیاوې یې په نښه کوي، نقدوي یې او د اصلاح په موخه حللارې ورته ښيي.

د نعمان دوست فرهنگي شخصیت څو اړخونه لري: ښونکی دی، شاعر دی، کیسه لیکوال دی، ژورنالست دی، څېړونکی دی او...

زه په دې بحث کې یوازې د ده پر یوه نوي تخلیقي ژورنالستي ژانر (مانبامی مجلس) خبرې کوم چې تر اوسه یې په پښتو ادب کې یا بیخي ساری نه ده لیدل شوی او یا دې ته ورته لیکنې لري شوي دي. خو تر نور خبرو مخکې د ښاغلي نعمان دوست بیوگرافي:

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راټولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

د بناغلي نعمان دوست يوه بيوگرافي مې په ويکيپېډيا کې ترسترگو شوه چې **خيني** برخې يې دلته رااځم:

«محمد نعمان دوست:

محمد نعمان دوست (په انگرېزي: Mohammad Numan Dost) يو افغان ليکوال او خبريال دی. هغه د يو شمېر خبري آژانسونو سره د مطبوعاتي شنونکي او ايډيټر په توگه کارونه کړي او د ځينو چاپي رسنيو مشر پازوال هم پاتې شوی. د هغه د کيسو يوه ټولگه او يوه د ادبي نثرونو ټولگه چاپ شوې چې د افغانستان د جگړو، د خلکو بې وزلي او کړاوونه پکې په ښه توگه انځور شوي.

محمد نعمان دوست د خيرالله زوی او د عبدالغفار لمسی دی. د زېږون ټاټوبی يې د **لغمان ولايت** د **الينگار ولسوالۍ** د کوخي کلي د پاس کلا ځايگي دی. د هغه پلار کروندگر و او رسمي تعليم يې نه درلود خو د رحمان بابا شعرونه يې لوستلي شول او له استادانو سره يې ناسته ولاړه وه. دوست لا ډېر کوچنی و چې د پلار مړينې يې هغه د پلرنۍ مينې نه بې برخې کړ. په ماشومتوب کې د کورنۍ له نورو غړو سره پاکستان کې کډوالی ته اړ شوی.

هغه د کډوالۍ په وخت کې پاکستان کې خپلې لومړنۍ زده کړې پيل کړې او د لومړي ځل لپاره د ابو سعيد الخدري په نوم په يوه ښوونځي کې چې د جومات په منځ کې و شامل شوی. بيا په افغانستان کې د مجاهدينو د بري په شپو ورځو کې افغانستان ته ستون شوی د پاکستان په هرپيور کيمپ کې له النصر ليسي څخه فارغ او بيا پي همدې هېواد کې د کانکور ازموينه ورکړه او د ادبياتو پوهنځي ته بريالی شو او د دعوت او جهاد پوهنتون کې چې جلوزو کيمپ کې و په پوهنتوني زده کړو پيل وکړ. کله چې په ۱۳۷۴ ل. کال کې د دعوت او جهاد پوهنتون افغانستان ته کډه شو نو يو څه وخت وروسته د طالبانو واکمني راغله او د پوهنتون زده کړې په تپه ودرېدې، خو بله غمجنه پېښه د دوست د مور مړينه وه چې د هغه د پوهنتوني زده کړو خنډ شو او تر يوه کاله ترې لوړې زده کړې پاتې شوې. خو په ۱۳۷۶ ل. کال کې يې بېرته په کابل پوهنتون کې زده کړې پيل کړې او په ۱۳۷۶ ل. کال کې د ادبياتو له پوهنځي فارغ شو.

د پوهنتوني زده کړو د بشپړېدو وروسته يې د افغاني سرې مياشتې ټولني سره د نشراتو په رياست کې د يوه مامور په توگه په کار پيل کړی بيا يو څه موده وروسته د مرکزي کتابتون امر او ورپسې د سره مياشت د جريدې مسوول مدير پاتې شوی.

تر دې وروسته يې د IWPR سره د خبريال په توگه کار کړی او کله چې د پښو اک خبري آژانس له IWPR څخه جلا شو نو بيا پښو اک آژانس ته لاړ او هلته يې د ايډيټر په توگه تر اوو کالونو دنده پر مخ بېوله. وروسته له دې بيا NAI ته لاړ او هلته يې د خبريال ترېنر په حيث دنده ترسره کړې. د ترېننگ د کار وروسته يو ځل بيا د پښو اک خبري آژانس سره د رسنيو شنونکي او سلاکار په توگه په دنده پاتې شوی. له دې سر بېره يې بيلابيلو ويبپاڼو او چاپي رسنيو سره هم همکاري کړې ده.

نعمان دوست له ډېرې ورکينې ليکوالۍ سره لېوالتيا درلوده او لومړنۍ شعر يې په ۱۳۶۸ ل. کال کې د تره د زوی په ویر کې ليکلی. همداراز د پوهنځي په لومړي صنف کې د يتيم په نوم خپله لومړنۍ لنډه کيسه ليکلې.

چاپ شوي آثار:

د هغه يو شمېر چاپ شوي آثار ډول دي:

1. ترهگر - د لنډو کيسو ټولگه - چاپکال ۱۳۸۵ لمريز،

2. په قتل پېښمانه يم - د ادبي ليکنو ټولگه - چاپکال ۱۳۹۱ ل،

3. کرنيز اقتصاد - ژباړه د څوارلسمو ټولگيو لپاره درسي کتاب.

نوموړی د يو شمېر رسنيو لخوا د ښه کارکردگي په خاطر نازول شوی او يو شمېر لقبونه يې خپل کړي.

• د بينوا پښتو ويبپاڼې له خوا د کال د غوره ليکوال لقب،

• د مشرانو جرگې له خوا د فعاله ژورناليست لقب،

• د نۍ ادارې، له خوا د غوره روزونکي لقب»

د پاڼو شمېره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

دغه راز په افغان جرمن پورتال کې هم د بناغلي نعمان دوست گڼې ليکنې خپرې شوي دي چې د افغان جرمن پورتال ادارې د ده د ليکنو د مهموالي په وجه د نعمان دوست له پاره په خپل غني ارشيف کې يو ځانگړي **خونه** پرانستلي ده، چې تر اوسه پورې يې څلورنوي (۹۴) مطالب په کې خوندي شوي دي. د دې مطالبو تر څنگه افغان جرمن پورتال خپلو لوستونکو ته د بناغلي نعمان دوست دا لاندې **بيوگرافي** هم وړاندې کړې ده:

«لنډه پېژندنه»

نوم او تخلص: محمد نعمان دوست،

د پلار نوم: مرحوم خيرالله،

د بابا نوم: مرحوم عبدالغفار،

د نيکه نوم: مرحوم دوست محمد،

د زوکړې ځای: لغمان، الينگار، کوخي، پاس کلا- ۲۹/۹/۱۳۵۴ هـ.ش (د تذکرې له مخې)،

مهاجرت: ۱۳۶۰-۱۳۷۱ هـ.ش، پيښور او بيا هريپور کيمپ،

ابتدایه بنسټونکی: ابو سعیدالخدري، هريپور کيمپ - نعمان ابن ثابت پيښور،

ليسه: النصر، هريپور کهلابت کالونی،

پوهنتون: دعوت او جهاد، وروستی سمسټر او فراغت کابل پوهنتون، ادبياتو پوهنځی، پښتو څانگه ۱۳۷۶.

دندې:

مهمې رسمي دندې:

د افغاني سرې مياشتې ټولنه: د خپرونو او عامه اړيکو رياست کار کوونکی، د مرکزي کتابتون امر، د سره مياشت جريدې مسوول مدير،

IWPR (د سولې او جگړې په مهال د راپور ورکونې انستيتوت) کابل: خبريال،

افغانستان ورځپاڼه، کابل: خبريال،

پژواک خبري اژانس، کابل: ايډيټر،

پژواک خبري اژانس: سلاکار (د اژانس د کړنلارې جوړولو په برخه کې)،

پژواک خبري اژانس: د ټلويزیوني راپورونو ارزونکی،

الفلاح خصوصي پوهنتون، ژورناليزم څانگه، جلال اباد: استاد،

OSDLR جلال اباد: د څيړنيزو راپورونو ايډيټر،

نی، Nai (د افغانستان د خپلواکو رسنيو د ملاتړ اداره) جلال اباد: تر اړين،

نی، Nai (د افغانستان د خپلواکو رسنيو د ملاتړ اداره) جلال اباد: رئيس (د ساحوي دفتر منيجر)،

له يوې بهرنۍ موسسې سره د قاچاقي سفرونو د خطرونو په اړه د عامه پوهاوي مسوول (اخبار، راډيو او ټلويزون ته د اړوندو مطالبو چمتو کول)،

په ولسي او سياسي چارو دفتر کې سلاکار،

پارلماني چارو وزارت کې سلاکار،

د پاڼو شمېره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په څير و لولئ

گرداب ورځپاڼه، کندهار: انلاين کالم لیکوونکی،

سرخط ورځپاڼه، کابل: انلاين کالم لیکوونکی،

رضاکاري دندې:

د شهيد عبدالوهاب بنوونځي بنوونکی (لغمان، الينگار ولسوالۍ، د شهيد عبدالوهاب بنوونځي)،

کابل راډيو کي، چې هغه وخت يې شريعت غږ باله، د (ادبي انگازې) د خپروني چلوونکی،

له www.benawa.com ، www.tolafghan.com ، www.taand.com ، www.larawbar.net ، www.rohi.com ، سره رضاکار قلمي همکار.

اثار:

چاپ:

– ترهگر (د لنډو کيسو ټولگه ۱۳۸۵)،

– په قتل پښيमानه يم (د لنډو ليکنو ټولگه ۱۳۹۱)،

– په دښتو کي جنتونه: د متحده عرب اماراتو او روم يونليک ۲۰۲۱،

ژباړه:

کرنيز اقتصاد (د څوارلسمو ټولگيو لپاره درسي کتاب)،

ناچاپ:

– د يوولس کلن مهاجرت يادښتونه،

– د کالمونو ټولگه،

– لنډې کيسې،

– د شعرونو ټولگه،

– د لنډو ليکنو ټولگه،

– د تفهيم القران تفسير د شپږم ټوک کمپوز او ايډيټ،

لومړی شعر: ۱۳۶۸ د يوه ځوانيمرگ مرثيه (د خپل تره زوی يوسف خان په وير کي)،

لومړی لنډه کيسه: ۱۳۷۱ (يتيم)»

نور بيا

د پاڼو شميره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکني د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په ځير و لولئ